

Саветодавна комисија за људска права

ТСС зграда Д-12, седиште мисије УНМИК-а, Приштина, Косово, електронска пошта hrar-umpk@un.org, телефон +381 (0)38 504 604 локал 5182

ОДЛУКА

Датум усвајања: 14. март 2013. године

Предмет бр. 331/09

Небојша МИЛАДИНОВИЋ

против

УНМИК-а

Саветодавна комисија за људска права, на заседању одржаном 14. марта 2013. године, уз присуство следећих чланова:

г. Марека НОВИЦКОГ, председавајућег
гђе Кристин ЧИНКИН
гђе Франсоаз ТУЛКЕНС

Уз помоћ

г. Андреја АНТОНОВА, извршног службеника

Узевши у обзир изнад поменути жалбу, уложену сагласно члану 1.2 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12, од 23. марта 2006. године о оснивању Саветодавне комисије за људска права,

Након већања, одлучила је следеће:

I. ПОСТУПАК ПРЕД КОМИСИЈОМ

1. Жалба је уложена и уписана 4. децембра 2009. године.
2. Дана 4. априла 2012. године, Комисија је затражила од жалиоца да достави додатне информације. Дана 12. априла 2012. године, Комисија је добила информације од жалиоца. Дана 3. октобра 2012. године, Комисија је од жалиоца затражила да достави додатне информације. Међутим, није добијен никакав одговор.
3. Дана 22. септембра 2011. године, Комисија је проследила предмет Специјалном представнику Генералног секретара (СПГС) како би добила примедбе УНМИК-а на

прихватљивост предмета. Дана 28. октобра 2011. године, СПГС је доставио УНМИК-ов одговор.

II. ЧИЊЕНИЦЕ

4. Жалилац је бивши становник Косова, са тренутним пребивалиштем на територији уже Србије. Он тврди да је он садашњи власник већег броја катастарских парцела чији је власник био његов отац, укључујући стамбене, пољопривредне и помоћне објекте и воћњаке у селу Мироће, у општини Вучитрн и у граду Вучитрну. Конкретно, имовина у селу Мироће укључивала је колибу, док је имовина у Вучитрну укључивала кућу.
5. Жалилац наводи да је његов отац живео у горенаведеној имовини до 1999. године, када је био приморан да га напусти из безбедносних разлога. Жалилац тврди да је био обавештен да је колиба у Мироћу уништена 2002. године, а да је кућа у Вучитрну узурпирана. Дана 28. августа 2006. године, након смрти свог оца, жалилац је наследио права на горенаведене поседе.

A. Судски поступак пред Општинским судом у Вучитрну

6. Дана 25. маја 2005. године, жалиочев отац је уложио тужбу за одштету код Општинског суда у Вучитрну против Општине Вучитрн, Привремених институција самоуправе на Косову (ПИС), УНМИК-а и КФОР-а, путем које је тражио надокнаду за уништену имовину. Он тражи 152.800 евра као одштету за нанету штету. Жалилац је наследио имовинска права.
7. До краја 2008. године, Општински суд није контактирао жалиоца нити је заказано саслушање.
8. Током 2004. године, судовима на Косову је поднето око 17.000 захтева за надокнаду штете, већином од стране етничких Срба који су 1999. године напустили своје домове на Косову због непријатељске агресије, и чија је имовина касније била оштећена или уништена. Са циљем да задовоље законски петогодишњи рок за предају грађанских захтева за надокнаду штете, ови жалиоци су поднели своје захтеве у отприлике исто време током 2004. године. Захтеви су били управљени против УНМИК-а, КФОР-а, ПИС-а и релевантне општине (видети мишљење Саветодавне комисије за људска права (ХРАП), *Милогорић и остали*, предмети бр. 38/08, 58/08, 61/08, 63/08 и 69/08, мишљење од 24. марта 2010, § 1; за правну основу по којој су жалиоци засновали своје захтеве видети исто мишљење, § 5).
9. У вези са овим предметима, директор Одељења правде (ОП) при УНМИК-у је 26. августа 2004. године послао писмо председницима свих општинских и окружних судова као и председнику Врховног суда Косова. У том писму, директор ОП-а је поменуо да је поднето „преко 14.000“ таквих захтева. Указао је на „проблеме које ће судови имати због тако великог прилива захтева“ и замолио је да „се не заказују [такви] предмети док не будемо заједно одлучили како најбоље да их решимо“ (за пуни текст писма видети мишљење о предмету *Милогорић и остали*, наведеном горе у § 8, при § 6).

10. ОП је 15. новембра 2005. године упутио обавештење судовима да почну рад на захтевима у вези са штетом коју су нанела идентификована физичка лица, као и у вези са штетом учињеном након октобра 2000. године, имајући у виду да „препреке ефикасном решавању ових случајева“ више нису постојале. Захтеви који се тичу догађаја пре октобра 2000. године, нису обухваћени овим писмом.
11. Дана 28. септембра 2008. године, директор ОП-а упутио је савет судовима да би случајеве који нису били заказани по захтеву од 26. августа 2004. године требало сада да обраде.
12. Дана 9. децембра 2008. године, одговорности УНМИК-а у области полиције и правосуђа на Косову су престале, а Мисија владавине права Европске уније на Косову (ЕУЛЕКС) преузела је пуну оперативну контролу у области владавине права, након саопштења председника Савета безбедности Уједињених нација, 26. новембра 2008. године (S/PRST/2008/44), којим се поздравља даље ангажовање Европске уније на Косову.

Б. Поступак пред Дирекцијом за стамбена и имовинска питања и Косовском агенцијом за имовину

13. Дана 26. марта 2002. године, жалиочев отац је поднео захтев Дирекцији за стамбена и имовинска питања (ДСИП) за повраћај власништва над кућом у Вучитрну. Дана 18. децембра 2002. године, жалиочев отац је поднео захтев ДСИП-у за повраћај власништва над имовином у селу Мироће.
14. Дана 11. априла 2003. године, КСИЗ је донео одлуку којом је имовину у Вучитрну доделио жалиочевом оцу. Имовина је 7. марта 2006. године стављена под управу Косовске агенције за имовину (КАИ), наследнице обавеза ДСИП-а. Међутим, КАИ је захтевао да жалилац покаже доказ о наследству пре него што би му дозволио да буде укључен у добровољни програм издавања имовине. Жалилац је јануара 2012. године доставио такве информације КАИ. Међутим, КАИ није био у могућности да изда жалиочеву имовину тако да нису прикупљене накнаде које би он могао да преузме. Жалилац се у међувремену жалио КАИ. КАИ је обавестио жалиоца да КАИ не сноси одговорност за накнадну штету која је нанета кући и да жалилац треба да упути своју жалбу надлежном суду. Нема информација о томе да су такви поступци предузети.
15. Дана 27. августа 2004. године, Комисија за стамбене и имовинске захтеве (КСИЗ) при ДСИП-у донела је одлуку у којој је навела да је имовина његовог оца у Мироћу уништена, али да је његов отац власник празног плаца. Дана 9. јула 2007. године, жалилац је упутио захтев КАИ да исправи грешке у својој одлуци која се односи на класификацију ове имовине. Дана 13. јуна 2008. године, КАИ је одговорио жалиоцу и позвао се на писмо које је наводно послао жалиоцу или његовом оцу 29. марта 2005. године. Жалилац тврди да никада није добио такво писмо.
16. Дана 5. фебруара, 27. фебруара и 9. јула 2007. године, жалилац је поднео још 26 захтева КАИ у којима је тражио повраћај власништва над својим поседима у селу Мироће. Према наводима жалиоца, КАИ је одобрио ове захтеве 2008. године, али су они касније поништени због нетачних података. Од јануара 2012. године, КАИ је дао одобрење за 11 од тих захтева и ставио је имовину под своју управу, на захтев

жалиоца. КАИ је обавестио Комисију да је преосталих 15 захтева још увек у различитим фазама обраде.

III. ЖАЛБА

17. Жалилац заправо тврди да је Општински суд у Вучитрну обуставио поступак поводом његовог захтева за надокнаду штете за уништenu имовину и да због тога овај поступак није решен у догледно време, чиме је дошло до повреде члана 6 § 1 Европске конвенције о људским правима (ЕКЉП). Он тврди да је из истог разлога његово право на ефикасни правни лек сходно члану 13 ЕКЉП такође нарушено.
18. Жалилац се даље жали на чињеницу да је, уништењем његове имовине и одбијањем Општинског суда у Вучитрну да реши његов захтев за надокнаду штете, нарушено његово право на имовину (члан 1 Протокола бр. 1 ЕКЉП).
19. Такође, жалилац се жали на трајање поступка у вези са његовим имовинским захтевом пред ДСИП-ом и КАИ и на то што од КАИ није добио надокнаду за штету нанету његовој имовини. У том погледу, може се сматрати да се он позива на повреду права на судску одлуку у разумном року, у смислу члана 6 § 1 ЕКЉП, и свог права на имовину, загарантованог чланом 1 Протокола бр. 1 ЕКЉП.

IV. ПРИМЕНА ПРАВИЛА 29BIS ПОСЛОВНИКА КОМИСИЈЕ

20. Комисија напомиње да се у делу жалбе који се односи на обустављање поступка у вези са његовим захтевом за надокнаду штете од стране Општинског суда у Вучитрну покрећу питања која су суштински иста као она која су покренута, између осталих, у предметима бр. 38/08, *Милогорић*, 58/08, *Живаљевић*, 61/08, *Гојковић*, 63/08, *Ђукић* и 69/08, *Богичевић*, који су већ разматрани од стране Комисије. Штавише, на основу предмета чини се да се не покреће ново питање прихватљивости у односу на ове предмете. Стога, у складу са правилом 29bis свог Пословника Комисије, Комисија закључује да није неопходно да проследи овај део жалбе УНМИК-у и да може да изврши процену прихватљивости овог дела жалбе без претходно наведеног.

IV. ПРАВО

21. Пре него што почне да разматра меритум предмета, Комисија мора прво да одлучи да ли да прихвати предмет, узимајући у обзир критеријуме прихватљивости из чланова 1, 2 и 3 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12 од 23. марта 2006. године о оснивању Саветодавне комисије за људска права.

Судски поступак пред Општинским судом у Вучитрну

Наводно кршење чланова 6 § 1 и 13 ЕКЉП

22. Комисија је мишљења да, будући да жалилац указује на кршење чланова 6 § 1 и 13 ЕКЉП, он у ствари подноси две жалбе (видети приступ усвојен, између осталог, у

случају *Милогорић*, бр. 38/08, одлука ХРАП од 22. маја 2009. године; упоредити са случајем *Аћимовић против Хрватске*, бр. 48776/99, одлука Европског суда за људска права (ЕСЉП) од 30. маја

2000; случај *Кутић против Хрватске*, бр. 48778/99, одлука ЕСЉП од 11. јула 2000.). С једне стране, он се жали поводом чињенице да, услед обустављања поступка у Општинском суду у Вучитрну, није био у могућности да добије одлуку у вези са својим захтевом за одштету за уништenu имовину. Комисија је мишљења да ова жалба може да покрене питање права жалиоца на приступ суду сходно члану 6 § 1 ЕКЉП као и његовог права на ефикасни правни лек сходно члану 13 ЕКЉП. С друге стране, он се жали на дужину поступка пред надлежним судовима, с обзиром на чињеницу да је поступак започет 2005. године и да од тада овај захтев није разматран. Ова жалба би могла да покрене питање жалиочевог права на правосудну одлуку у разумном временском року, у смислу члана 6 § 1 ЕКЉП.

23. Комисија је мишљења да жалба у вези са судским поступком пред Општинским судом у Вучитрну сходно члановима 6 § 1 и 13 ЕКЉП покрене озбиљна чињенична и правна питања, чије би разрешење требало да зависи од процене меритума. Према томе, Комисија закључује да ова жалба није очигледно неоснована у смислу члана 3.3 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12 (видети, између осталог, случај ХРАП, *Милогорић*, наведен у § 20 изнад, при § 18).

24. Нису установљени други разлози на основу којих би ова жалба била проглашена неприхватљивом.

Наводно кршење члана 1 Протокола бр. 1 ЕКЉП

25. Жалилац се жали на кршење свог права на имовину (члан 1 Протокола бр. 1). Он се уопштено жали поводом чињенице да је његова имовина оштећена или уништена током друге половине 1999. године, као и због пропуста Општинског суда у Вучитрну да реши његове захтеве за одштету.

26. Комисија подсећа да, сходно члану 2 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12, она има надлежност једино над „жалбама које се односе на наводна кршења људских права до којих је дошло 23. априла 2005. године или касније или су произашла из чињеница насталих пре овог датума, при чему су поменуте чињенице проузроковале континуирано кршење људских права“. Оштећење и уништење имовине су тренутни чинови који не проузрокују континуирано кршење (видети одлуку у случају *Лајовић*, ХРАП, бр. 09/08, од 16. јула 2008, § 7). Следи да овај део жалбе лежи ван оквира правне надлежности Комисије *ratione temporis*.

27. У погледу на жалбу да због обуставе поступка коју су покренули, жалиоци нису толико дуго били у могућности да добију надокнаду штете, Комисија бележи да се, уколико се поступак пред судом разматра са становишта права на имовину, овај поступак не може одвојити од чинова на којима се заснивају захтеви пред судовима. Или, у облику позитивне изјаве, како је то Европски суд за људска права учинио у складу са својом правном надлежношћу у оквирима ЕКЉП:

„... временска правна надлежност Суда треба да се утврди у односу на чињенице које узрокују наводни конфликт. Због накнадне немогућности да се правним леком реши, овај конфликт је немогуће вратити под оквире

временске правне надлежности Суда“ (ЕСЈП (Велико веће), *Блечич против Хрватске*, бр. 59532/00, пресуда од 8. марта 2006, § 77, ЕКЈП, 2006-III).

28. Следи да овај део жалбе такође лежи ван оквира правне надлежности Комисије *ratione temporis* (видети, између осталог, ХРАП, *Гојковић*, бр. 63/08, одлука од 4. јуна 2009, §§ 24-25).

Поступак пред Дирекцијом за стамбена и имовинска питања и Косовском агенцијом за имовину

Дирекција за стамбена и имовинска питања

29. Жалилац се такође жали на то да су му ДСИП и КАИ ускратили одлуку у разумном временском року и одложили остваривање његових имовинских права. Што се тиче ДСИП-а, отац жалиоца је поднео своје захтеве ДСИП-у 26. марта 2002. и 18. децембра 2002. године, а добио је одговоре 27. августа 2004, односно 11. априла 2003. године, у којима су жаличевом оцу дата власничка права над имовином у Вучитрну (видети § 14 изнад) и над имовином у селу Мироће (видети § 15 изнад).
30. У погледу поступка који је трајао пре 23. априла 2005. године, тај део жалби лежи ван надлежности Комисије *ratione temporis*.
31. Што се тиче радњи које су се догодиле након почетка надлежности Комисије 23. априла 2005. године у вези са имовином у Вучитрну, Комисија напомиње да жалилац није доставио КАИ неопходан доказ о наследству како би био укључен у добровољни програм издавања до јануара 2012. године. Такође, КАИ није био у могућности да изда жаличеву имовину, тако да није прикупљена станарина коју би он могао да преузме. Комисија стога одбацује овај део жалбе као очигледно неоснован.

Косовска агенција за имовину

32. Што се тиче КАИ, жалилац је поднео 26 захтева КАИ и то 5. фебруара 2007, 27. фебруара 2007. и 9. јула 2007. године, а у вези са 15 од тих захтева још увек чека одлуку, шест година касније.
33. Комисија напомиње да, у погледу УНМИК-ове административне контроле над КАИ, Генерални секретар УН-а у извештају који је упућен Савету безбедности Уједињених нација о Привременој управи мисије на Косову, датираном на 17. март 2009. године, наводи да су, пошто овлашћење УНМИК-а над КАИ није продужено после 31. децембра 2008. године, косовске власти и међународни директор именован од стране Међународног цивилног представника/Специјалног представника Европске Уније преузели пуну радну контролу над КАИ. Након тога је КАИ радио у складу са законима усвојеним од стране Скупштине Косова (видети случај *Кушић*, бр. 08/07, мишљење ХРАП од 15. маја 2010, § 51; случај *Фелеги*, бр. 32/08, одлука ХРАП од 20. јануара 2012. године, § 43, случај *Б. Д.*, бр. 129/09, одлука ХРАП од 6. децембра 2012.).
34. Из тога следи, као што је Комисија већ разматрала у случају *Кушић* (наведеном у § 33 изнад, при § 52) и у случају *Фелеги* (наведеном у § 33 изнад, при § 44), да се од

31. децембра 2008. године УНМИК више не може сматрати одговорним за поступке и пропусте који се приписују КАИ.
35. Од укупног временског периода трајања поступка пред КАИ од више од шест година, период најраније од фебруара 2007. до децембра 2008. године представља период од приближно годину дана и десет месеци који лежи унутар надлежности Комисије за разматрање.
36. Узимајући у обзир велики број захтева поднетих КАИ (42.399 захтева, од којих је за њих 36.017 од 6. марта 2013. до сада донета одлука.)¹, Комисија сматра да током тог периода није дошло до кашњења које је било неразумно дуго. Штавише, КАИ је, у међувремену, донео одлуке по овим захтевима, упркос чињеници да су неки садржали нетачне податке и морали бити измењени (видети § 15 изнад). Према томе, Комисија закључује да је овај део жалбе, у погледу наведеног периода, очигледно неоснован у смислу члана 3.3 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12.
37. Што се тиче периода после 31. децембра 2008. године, жалба лежи ван надлежности Комисије *ratione personae* (видети § 34 изнад).

ИЗ ОВИХ РАЗЛОГА,

Комисија, једногласно,

- ПРОГЛАШАВА ПРИХВАТЉИВОМ ЖАЛБУ У ДЕЛУ КОЈИ СЕ ОДНОСИ НА ПРАВО ПРИСТУПА СУДУ И ПРАВО НА ЕФИКАСАН ПРАВНИ ЛЕК (ЧЛАНОВИ 6 § 1 И 13 ЕВРОПСКЕ КОНВЕНЦИЈЕ О ЉУДСКИМ ПРАВИМА) И ПРАВО НА ПРАВОСУДНУ ОДЛУКУ У РАЗУМНОМ РОКУ (ЧЛАН 6 § 1 ЕВРОПСКЕ КОНВЕНЦИЈЕ О ЉУДСКИМ ПРАВИМА), У ПОГЛЕДУ ПОСТУПКА ПРЕД ОПШТИНСКИМ СУДОМ У ВУЧИТРНУ;

- ПРОГЛАШАВА ОСТАТАК ЖАЛБЕ НЕПРИХВАТЉИВИМ.

Андреј АНТОНОВ
Извршни службеник

Марек НОВИЦКИ
Председавајући

¹ Подаци са званичне интернет странице КАИ којима је приступљено 6. марта 2013. године:
http://www.kpaonline.org/ClaimsTotalDecided_caseload.asp